

ETBALS

3x3 NOMETNES AVĪZE

Mazsalacā, 1998.gada 18.jūlijā

Nr.6

IEGŪSTAM

STARP DIEVU UN CILVĒKU

Zita (14)

Vakar Anitas Vārsbergas vadītajā ievirzē notika tikšanās ar Līvaru Jankovski. Varbūt daudziem viņa vārds neko neizsaka, taču šī cilvēka darbs Latvijas labā ir patiesi vērtīgs.

"Ej, Līvi, nebaidies!" sacīja Līvara omīte viņam bērniībā, kad izvadīja to skolas gaitās. Mazajam zēnam tas spilgti palicis prātā, jo viņš dzīvē ir gājis un nebaidījies, jo vienmēr blakus ir bijis Dievs.

Jau agri Līvars esot pievērsies dzejai. Ievirzes vadītāja Anita smējās-- man jau vēlējas piedēvēt tos dzejolišus, kas stāv izlikti zālītē ceļā uz jauno skolu.

Manuprāt, tie ir īpaši savā vienkāršībā. Laikam arī pats autors to saprot, jo mazos darbiņus izplata rakstītus uz lapiņām -- tā vienkārši un jauki. Pirms 5 gadiem viņš kopā ar saviem domubiedriem Rīvaru Rēpeli un Ivaru Kupci ceļoja pa visu Latviju, veidojot astoņas foto kolekcijas, kuru nosaukumi vienmēr veidoti (izņemot kolekciju "Nāc un redzi") salikumā ar vārdu "baznīcas".

Līdz 1997. gadam izstādes bijušas apskatāmas 50 Latvijas pilsētās, lauku apdzīvotās vietās, skolās, muzejos, pansionātos. Kā Līvars sacīja, pasaulē nav daudz šai līdzīgu kolekciju. Doma par to, ka vajag fotografēt dievnamus, viņam esot radusies vienkārši: "Reiz es nofotografējos pie kādas katedrāles. Vēlāk, skatoties šo bildi, es sapratu -- kaut kā ir par daudz. Un tas bija cilvēks. Tobrīd sapratu, ka vēlos fotografēt baznīcas." Baznīcas sabruks (daudzas no tām jau fotografēšanas laikā esot bijušas kritiskā stāvoklī), bet fotogrāfijas paliks.

"Mēs redzējam savu zemi.No Lieldienām līdz Lieldienām. Mēs bijām kā svētceļojumā - no dievnama līdz dievnamam, fotogrāfijās iemūžinot gandrīz 800 baznīcas, lūgšanu namiņus, krucifiksus, baznīcu drupas un vietas, kur reiz bijusi baznīca. Līja lietus, smaržoja vējš, un mēs bijām laimīgi un pateicīgi Dievam par šo neaizmirstamo un mūžam klāt esošo ceļojumu", saka izstādes autors Līvars.

Skaisto mājvārdu "Zīraki" kokā iekāļ rīdziniece IEVA. Bet senlatviešu rakstu zīmes paliks Mazsalacai -- iepretim Skaņamkalnam, kur skaņi saukt: "Ādam, kas bija tava sieva?" un dzirdēt: "...Ieva..."

PAULS LĪČOS. MĒS ARĪ

VALODA UN RASOĻNIKS

Latviešu Jānis

Nometnē man labi klājas. Prieks vērot, cik dzidra latviešu valodīņa visapkārt.

Agrā rītiņā darboil rīsus un rasolņiku baudot, trūkst gan laika kavēklīm kāda TV talkšova. Atliek vienīgi pētīt ēdamtelpas interjera elementus. Sāku skaitīt makā santīmus. Varbūt varētu subvencionēt kāda izklaides materiāla iegādi, it sevišķi, ja iegūtu atsauci šim nolūkam citos nometņotājos. Bail vienīgi, ka nerodas kāds, kas panāk projekta

atsauci. Ja nu tomēr man būtu atsauce, tad ar steigu būtu jāķeras pie lietas procesēšanas, pirms piemetas Parkinsona dizīz.

Man arī trakoti garšo grilēti broileri, bet tos šeit neviens neservē – ne ēdamzālē, ne imbisā pēcpusdienas imbisam. Žēl. Taču pasaulē jau nekad nekas nav gluži pilnīgs.

Avoti: žurnāls "Ieva", kolekcijas nometnē, Rīgas veikalu reklāmas.

MODELĒTĀ PROCESĒŠANA TIEK
AKTIVIZĒTA

Ilmārs

Esot klāt dažādās 3x3 nometnēs, kā arī ieklausoties manu izvēlēto ieviržu vadītāju runās un kopīgās pārrunās atklāju, manuprāt, iespaidīgu latviešu valodas piesārņojumu ar angļiskajiem vārdiem un terminiem, kuru vietā gan varētu lietot skaistus, latviskus apzīmējumus. Tā ienāca prātā uzrakstīt īsu, humoristiski satīrisku "eseju", lietojot šos tikko dzirdētos latviešu "jaunvārdus".

Kā man gāja 3x3 *outingā* Mazsalacā.

Pēc ierašanās Mazsalacā no Rīgas, pirmā *funkcija* bija *procesēšana*. Tad sekoja iepazīšanās ar paredzētajām *afišētajām aktivitātēm*. Likās, ka *aktivitātes* bija *modelētas*, sekojot iepriekšējo gadu pieredzei. Tās *vizuāli* tika *publicētas* un attiecīgi *koordinētas*. 3x3 nometnes dalībniekiem atlika tikai

cerēt, ka tās *funkcionētas, nokomplektētas un realizētas*.

Nākošajā dienā sākās dažādas ievirzes, un pēc mana novērtējuma ieviržu *spīkeri startēja ar kompetenci*.

Komunikācijas ar klausītājiem bija *adekvātas*.

Šo ieviržu grupu *līderi adresēja* šiem laikiem *reprezentatīvas* un *alternatīvas prioritātes*, palaikam arī *totalizētus bukletīņus*. Es tiešām devu viņiem augstu *reitingu*.

Starp ievirzēm un citām *aktivitātēm* 3x3 dalībnieki, pulcējoties ēdamzālē pie ēdienu galdiem, skaļi *diskutēja* par saviem *hobijiem*, politiskiem *lobijiem*, finansiāliem *resursiem*, kā arī par *referenduma* vajadzību. Bija tāds īsts sarunu *bums*. Šajā *institūcijā* visi tiešām šķita *identiski un unificēti*.

Bet nu man laiks *demisionēt!*

ČAU! OKET!

IEVIRZĒS

KATRAM SAVS DARBIŅŠ

Ilze(12), mazsalaciete

Ielūkojos mazās skolas zālē, kur Jānis un Laila Kirmuškas kopā ar bērniem gatavo jauno izrādi, kuras nosaukums pašlaik netiek izpausts. Pēc viņu noskaņojuma var spriest, ka šai grupai iet jautri.

Par žurnālistikas ievirzi nav daudz ko stāstīt. Visi sēž pie datoriem un cenšas, cik var, uzrakstīt savu rakstiņu tā, lai Antra Lāce varētu teikt: -- Jā, ļoti labi, derēs "Atbalsij".

Gan bērni, gan pieaugušie 14. kabinetā auž jostas bez stellēm. Šis darbs iet diezgan lēni. Tas prasa lielu pacietību, kuras daudziem no mums nav.

Kas to būtu domājis? Kristīne Medne sēdēja 17.kabinetā pie galda un greba

koklei pamatus. Līdz šim es domāju, ka tas ir zēnu darbs, taču Kristīne pierādīja pretējo.

Telpā, pie kuras durvīm ir uzraksti -- keramika, klūdziņu pišana, vizuālā māksla, tiek pīti lieli un mazi groziņi. Dažs šajā ievirzē iemaldījies pavisam "nejauši." Ienācu šeit apskatīt izstādi. Pēkšņi pie manis pienāca kāda sieviete un teica, ka es jau laikam meklējot darbiņu, un pielika mani pie groziņa pišanas", stāsta Anete, kuras groziņš jau top.

Bērnudārzā "Rūķi" smilšu kastē tapa lielas un mazas smilšu kūkas. Vienu kūkas gabaliņu rūķi piedāvāja arī man, starp citu, bija tīri garšīgs.

AR HIMNU

Neticami, bet Dziesmu svētku noslēguma koncerts 5.jūlijā Rīgā izskanēja bez mūsu tautas lūgšanas, himnas "Dievs, svētī Latviju", bez vajadzīgā garīgā pacēluma.

Taču šeit, Mazsalacā, to dziedājām gan nometnes atklāšanā, gan Dievkalpojumā Mazsalacas vēsturiskajā baznīcā, ko vadīja Vašingtonas draudzes (ASV) mācītāja Anita Vārsberga.

Paldies, Mazsalaca! Paldies, Anita!

Juris V., apvienoto vīru koru "Kalējs" dziedonis (ASV), 3x3 dalībnieks Latvijā jau trešo reizi.

PALDIES!

Prieks par tiem 3x3 nometnes dalībniekiem, kuri interesējas par literatūru un atrod ceļu arī un Mazsalacas pilsētas bibliotēku.

Liels paldies Valijai Ruņģei un Vairai Viķei-Freibergai par dāvinājumiem pilsētas bibliotēkai!

Maija, pilsētas bibliotēkas vadītāja

Krāsains smaržīgu puķuzirņu pušķis mezglšanas vadītājai Antrai Ozoliņai par pacietību, smaidu, veiklību.

Mezglotājas

L. CIEN.
LAIKRAKSTA
"ATBALSS"
REDAKCIJA!

Centos uz papīra izlikt savus šīs nedēļas vērojumus un vērtējumus.

Pirms 50 gadiem

- ▶ stārkis nelīgздоja skolas teritorijā,
- ▶ neviens neskrēja pa skolas telpām aurodams "Pūt, vējiņi!",
- ▶ alus pudeles nemētājās sakoptajā zālājā pie skolas,
- ▶ mazsalacieši bija tikpat laipni un izpalīdzīgi,
- ▶ mācējām pagatavot un ar gardu muti tiesājām taukšētos zirņus ar rūgušpienu,
- ▶ bija cieņā sentēvu tikumi: "Cieni sevi, tad arī citi cienīs tevi!"

Marga (Margrieta Bāliņa)

DIENAS PĀRZIRNIS

Manfreds Ziverts (ASV) nometnes jauniešu vidū iemantojis lielu cieņu un mīlestību. Ko zaļai jaunībai lai saka sirmais, -- tā varbūt bija problēma Rainim, bet Manfredam noteikti nē. Sarunas ar pilnbrieda jaunatni skolas kafejnīcā "Ūķis" esot turpinājušas līdz vēlai nakts stundai un pēc tam skolas pagrabstāvā, kamēr atausa rīts.

DIENAS DILBE

Pirmā dilbe pienākas "Dandariem", kas vakar neatbrauca un pat nepaziņoja.

Otrā -- kundzei, kura tādā vietā, kur pat ķeizars kājām iet, kļuvis un centīgi uz zīmuļa tina kādu mīkstu garu papīrīti, kā arī kungam, kurš bez ceremonijām līdzīgu garpapīru pārvietoja uz ... jā, uz kuriem gan?

Pareizi, papīrs taču arī nākamajās nedēļās būs vajadzīgs!

Trešā -- ievirzes vadītājam, kurš savas dzimtas ciltsrakstus šodien skaļi turpināja skaidrot arī Mazsalacas Sv. Annas baznīcā, «Ave Maria» skanot, -- un viņa blakussēdētājam.

Sestdien, 18.jūlijā.

8⁰⁰
8³⁰ - 9⁰⁰
9⁰⁰ - 10¹⁵

Rīta lūgšana (*aktu zālē*).

Brokastis.

Kopreferāts

"Latviešu dzimtu godi. Kristības." *Helmī* un *Dainis Stalti*.

Jauniešiem un interesentiem paralēli 3 pieteiktās ievirzes (*pēc plāna*).

Rīta ievirzes (*pēc plāna*).

Praktisko ieviržu dalībnieku izstādes (*lielajā skolā un tās apkārtnē*).

Pusdienas.

Bērnu, ieviržu dalībnieku, uzstāšanās (*mazās skolas zālē*).

Starpievirze: "Dzimtu ciltskoku pētīšana"

Lietišķās mākslas studijas "Dzīne" (*parka skulptūru autoru*) kokgriezumu izstādes atklāšana (*lielās skolas 1.kabīnētā*).

Pieaugušo ieviržu dalībnieku uzstāšanās (*mazās skolas zālē*).

Kristības. Folkloras ansamblis "Skandinieki" (*lielās skolas aktu zālē*).

Vakariņas.

Nometnes slēgšana.

Akcija "Lai neaizaug mūsu dzelzceļš!" (*pulcēšanās lielās skolas pagalmā*).

Ieviržu vadītāju uzstāšanās.

Noslēguma balle. Spēle "Blēži".

Svētku mielasts nometnes dalībniekiem un viesiem. (*Lībiešu pilskalnā*)

10³⁰ - 12⁴⁵
No 12⁰⁰

13⁰⁰ - 13³⁰
13⁴⁵

14⁰⁰ - 15⁰⁰

14⁰⁰

15⁰⁰ - 17⁰⁰

17⁰⁰

18³⁰ - 19⁰⁰

19⁰⁰

20⁰⁰

21⁰⁰ - ...

MĒS

ŠEIT IR DAUDZ KO DARĪT

Ilze (12)

-- RUNĢIS ir sens latviešu vārds (rudzu gariņš). Šis vārds ir sastopams tautas dziesmās, -- saka literārās ievirzes vadītāja VALIJA RUNĢE.

☀ Kā sanācis, ka jūs esat latviete, taču dzīvojat Amerikā?

-- Man bija divdesmit četri gadi, biju pabeigusi Latvijas Universitātes Medicīnas fakultāti.

Latvijā nostrādāju divus gadus. Kad emigrējām, bija divas izvēles -- bēgt uz Zviedriju vai uz Vāciju. Ja bēgtu uz Zviedriju, tad būtu tuvāk, taču riskantāk. Izvēlējos tālāk ceļu, uz Vāciju. Tur nodzīvoju četrus gadus, tad aizbraucu uz Ameriku, kur ieradāties ar trīs dolāriem kabatā. Tur visi sapņoja par pilnvērtīgu un turīgu dzīvi. Šodien viņi ir biznesmeņi, profesori, skolotāji.

☀ Ko Amerika saka pati par sevi?

-- Ka tā ir no imigrantiem tapusi nācija.

☀ Un tagad parunāsim par 3x3 nometni. Kā jums šeit patīk?

-- Man patīk. Šeit ir ļoti daudz ko darīt. Var izvēlēties sev vēlamu ievirzi. 1994.gadā biju 3x3 nometnē Vaidavā. Tur pārsvarā bija pieaugušie, taču šajā nometnē Mazsalacā jauniešu skaits pārsniedz pieaugušo skaitu. Ļoti jauki, ka šogad jaunieši ir aktīvāki.

ĢIMENĪTE STIPRINĀS

Ilze(12)

☀ Jūs abi esat izvēlējušies interesantu profesiju. Kāpēc tieši aktieru, nevis citu?

JĀNIS KIRMUŠKA:

-- Kopš pirmās klases gāju dažādos dramatiskajos pulciņos. Kad pabeidzu astoto klasi, man ieteica iestāties Valmieras Viestura vidusskolā. Tur bija ļoti liela konkurence, uz vienu vietu ap piecpadsmit kandidātiem.

Es izturēju eksāmenu, un mani pieņēma. Pēc tam 1980.gadā pabeidzu Kultūras un mākslas zinātņu fakultāti, teātra nodaļu. Pēc diploma esmu dramatiskā teātra, kino un leļļu aktieris. Apguvu visu specifiku, mācoties par lellēm. Man ir titulloma populārā bērnu raidījumā "Reiz Runcis Renārs", savukārt Laila šajā pašā raidījumā ir pelītes Pīkas lomā. Protams, piedalos arī citos TV raidījumos.

☀ Kā jums patīk šī 3x3 nometne?

-- Ļoti! Nemaz nerunājot par pašu Mazsalacu. Šī daba, Skaņais kalns. Īsta vieta atpūtai. Atbraucām visi: es, Laila, meitiņa Biruta Elīza Kirmuška un dēls Viesturs Kirmuška. Pilnīgi jūtams, kā stiprinās mūsu ģimenīte.

Redaktore
Numuru veidoja
Foto

ANTRA LĀCE
GUNTARS BĒRZIŅŠ
GUNĀRS RUNDĒLIS

3X3 DOD DROSMI

Gunārs

Man patiens prieks runāt ar EVITU LAPIŅU no Neretas. Septiņpadsmitgadīgo meiteni mēs, Austrālijas - Latvijas biedrība Melburnā, atbalstījām, lai viņa varētu piedalīties 3x3 nometnē, nezinot, ka krūtīs viņai pukst latviska sirds. Evita ne tikai vēlas būt žurnāliste un iespaidot sabiedrību labiem darbiem, bet jau tagad to veic savā skolā.

☼ **Kas tevi pamudināja nodarboties ar latviešu valodas un vēstures lietām?**

Mana mamma ir latviešu valodas skolotāja, un mājās mēs bieži runājam par pareizu latviešu valodas lietošanu un arī politiskajiem notikumiem.

☼ **Vai tev ir izdevies skolā vai ārpus tās šajā darbā ieinteresēt un iesaistīt arī citus jauniešus?**

Par nožēlu tikai dažus. Maniem vienaudžiem vairāk interesē sports un izpriecās, viņi manas intereses uzskata par pārāk nopietnām.

☼ **Ko tu vēl dari, lai veicinātu labvēlīgas izmaiņas?**

Esmu *Kluba 415* biedre un atbalstu viņu pasākumus. Izplatu uzlīmes, dažādu šī kluba informāciju. Piedalos sanāksmēs Rīgā, Stabu ielā 11. Lasu žurnālus par izglītību un kultūru, esmu izlasījusi lielāko daļu Jāņa Jaunsudrabiņa darbu.

☼ **Kāda vecuma dalībnieki, tavuprāt, šajā klubā iegūst visvairāk?**

Es domāju, ka divpadsmitgadīgie ir par jauniem, viņi grib vairāk spēlēties un daudzas kluba aktivitātes nesaprot.

☼ **Kāds ir tavš lielākais gūvums 3x3 nometnē?**

Esmu ļoti sajūsmināta par nometni, tā man devusi lielu sparpu turpināt darbu un drosmi tajā iesaistīt citus jauniešus.

NE TIKAI VECAJĀ PILĪ

Gunta

Kādā Mazsalacas ēkā Rīgas ielā 4/6 kludz stelles. Te darbojas aušanas fani. Kā lai citādi nosauc cilvēkus, kuri katru dienu kājām mēro tālo ceļu no vidusskolas uz pilsētas centru?

Jauno audēju nav daudz, toties viņas ir apņēmības pilnas. Maija jau noaudusi pāris metrus garu grīdceliņu. Sarmītes audekls mainījies funkcionālo nozīmi – no grīdседziņas kļuvis par somu tērpam. Linda cīnās ar savu pasen uzvilktu un vēl neizausto plecu lakatu – atsākt nav viegli, bet visu var

padarīt. Darbojas arī palīgi – Sarmītes vecākais dēls Jurģis uzdod daudzus jautājumus, bet brālītis Jēkabiņš visu vēro no ratiņiem. Varbūt arī rūķi kādreiz audīs sev un citiem par prieku?

Par konsultācijām un kafijas pauzēm rūpējas Vaira un Gunta.

Reizēm ieskrien pastrādāt kāda vietējā audēja. Gadās arī citi interesenti, bet viesi no Austrālijas visu fiksē fotogrāfijās.

Tā rit dzīve Tautas lietišķās mākslas studijā "Mazsalaca".

CITS PAR CITU LABĀKS

Lāsma (14)

No desmit dažāda vecuma aptaujātajiem nometnes dalībniekiem uzzināju, ka katrs piedalās vidēji trijās ievirzēs. Populārākās no tām ir: psiholoģija (Ģ A K C psihologi Aina Poiša, Gunta Jakovela, Arnolds Cerbulis, Armīns Deksnis.); dejas un kustība (Edgars un Lillija Lipori); kristīgā ētika (Anita Vārsberga, ASV); vizuālā māksla (Antra Gūtmane); ādas apstrāde (Līga Stebere); ekoloģija (Anna Āze, Māris Zariņš); rotkalšana (Inita un Vitauts Straupes) un koka karšu grebšana (Dainis Ruciņš).

Izrādās, ka ir arī tādas ievirzes, kuru šajā nometnē nav, bet 3x3 dalībniekus interesē. Piemēram, mūzika, vēsture, dzintara apstrāde, animācija, rotaļlietu gatavošana, tās

apstrāde, papīra liešana. Daudzi gribētu arī ievirzes ar lielāku fizisko slodzi – riteņbraukšanu, jāšanu ar zirgiem.

Aptaujā par populārākajiem lektoriem tika minēti: **Vitauts Straupe, Aina Poiša, Arnolds Cerbulis, Austris Grasis, Vaira Viķe – Freiberga, Anita Vārsberga, Helmī un Dainis Stalti, Līga Ruperte, Māra Tupese, Velta Cimmermane.**

Taču interesantu lektoru šajā nometnē ir tik daudz, ka visus nemaz nevar uzrakstīt.

Tāpēc atvados līdz nākamajai 3x3 nometnei, lai tajā varētu nosaukt arī pārējos.

P.S. Aptaujā izteicās: Dagne, Juris, Kalvis, Anete, Denīze, Natālija, Jānis, Mārtiņš, Juliāna, Aija.

Piektais piegājiens. Viņš un viņa, kas vēl top. Brīdis pirms augšāmcelsšanās.